

Cijfers Europorc onderstrepen belang lagere kostprijs en nieuwe markten

Lianne Kuunders en Frits Mandersloot, PV

De varkenshouderij in Nederland behaalde in 1996 en 1997 ten opzichte van andere EU-landen goede technische resultaten, maar de kostprijs van een kg varkensvlees was in Nederland hoger dan in Denemarken en Frankrijk, de belangrijkste concurrenten. Ook scoorde Nederland met het resultaat van de opbrengstprijis minus kostprijs slechter dan de meeste EU-landen. Verlagen van de kostprijs en verhogen van de opbrengstprijis is daarom de grote uitdaging voor de Nederlandse varkenshouderij.

De varkenshouderij in Europa is de laatste jaren sterk gegroeid. In verschillende landen neemt de productieomvang en daarmee ook de zelfvoorzieningsgraad voor varkensvlees gestaag toe. Denemarken heeft de hoogste zelfvoorzieningsgraad: 459% in 1997. Nederland, België/Luxemburg en Ierland hebben al jarenlang een zelfvoorzieningsgraad van boven de 100%. Ook Frankrijk en Spanje hebben de laatste jaren, in tegenstelling tot de jaren daarvoor, een zelfvoorzieningsgraad van boven de 100%. Ze zijn dus van netto-importeur, netto-exporteur geworden. Deze landen zijn belangrijke concurrenten van Nederland op de internationale markt voor varkensvlees. De zelfvoorzieningsgraad in Duitsland, Griekenland, Italië, Portugal en het Verenigd Koninkrijk is lager dan 100%.

Met het model Europorc versie 3 zijn de gemiddelde technische resultaten en kostprijzen per kg varkensvlees in de deelnemende landen berekend en vergeleken. De berekening van de kostprijzen is daarbij zoveel mogelijk geüniformeerd. Er is gebruik gemaakt van gegevens van de jaren 1996 en 1997. De gegevens zijn afkomstig uit representatieve gegevensbestanden van de deelnemende landen België, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Italië, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

Aan de hand van de kostprijs en opbrengstprijis is de positie van de Nederlandse varkenshouderij ten opzichte van de Europese concurrenten bepaald.

Technische resultaten

In tabel 1 staan de belangrijkste technische resultaten van de deelnemende landen in 1996 en 1997.

Denemarken en Nederland hadden in 1996 en 1997 het grootste aantal afgeleverde vleesvarkens per zeug per jaar. De karkasproductie per zeug per jaar was in Italië het grootst, Nederland volgde op een tweede plaats. De gecorrigeerde groei per dier per dag was in Frankrijk het hoogst, met Nederland in 1996 op de tweede en in 1997 op de derde plaats. Nederland heeft dus goede technische resultaten behaald vergeleken met de andere EU-landen.

Economische resultaten

In tabel 2 zijn de kostprijs, de opbrengstprijis en het dekkingspercentage van de deelnemende landen weergegeven in 1996 en 1997. Het dekkingspercentage is de mate waarin de opbrengstprijis staat is de kostprijs te dekken. Een dekkingspercentage van boven de 100% betekent dat de opbrengstprijis hoger is dan de kostprijs.

De totale kostprijs per kg karkas was in 1996 het laagst in Frankrijk en in 1997 in Denemarken. Ondanks de goede technische resultaten kwam Nederland pas na Frankrijk en Denemarken op de derde plaats. Denemarken, Frankrijk en België hadden in beide jaren een dekkingspercentage van boven de 100%. In Italië en Nederland lag het dekkingspercentage in 1996 onder de 100% en in 1997 op of boven de 100%. Italië had in beide jaren een beter resultaat dan Nederland. Het Verenigd Koninkrijk had in beide jaren een dekkingspercentage kleiner dan 100%. Het resultaat in 1996 was echter beter dan dat van Nederland. Dit betekent dat Nederland bij het dekkingspercentage slecht scoort met in 1996 een 6^e en in 1997 een 5^e plaats.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat de concurrentiepositie van Nederland onder druk staat. Ondanks prima technische resultaten is de kostprijs per kg varkensvlees relatief hoog, terwijl de opbrengstprijzen in genoemde jaren relatief laag waren. Naast het kosten- en opbrengstniveau hebben ook andere factoren invloed op de concurrentiepositie van een land, zoals de handels-, kennis-, en infrastructuur, de gemiddelde omvang van de bedrijven, het produc-

tenpakket met bijbehorende kwaliteit, sociale factoren en de Europese en nationale regelgeving.

Om een goede concurrentiepositie te behouden zal de kostprijs in Nederland omlaag moeten en de opbrengstprijs omhoog. Varkensbesluit, varkensheffing en toenemende mestafzetkosten hebben echter juist een verdere toename van de kostprijs tot gevolg. Extra aandacht voor het verlagen van kosten is daarom des te meer geboden. Om een hogere opbrengstprijs te realiseren kan worden getracht voor 'duurdere' marktsegmenten te produceren. ■

Tabel 1: Belangrijkste technische resultaten

Kengetal	B ¹	DK ²	F ³	GR ⁴	I ⁵	NL ⁶	UK ⁷
<i>1996</i>							
afgeleverde vleesvarkens/zeug/jaar	16,3	21,0	19,9	17,0	18,0	21,0	20,3
gecorrigeerde groei (gr/dier/dag)	607	747	776	666	650	751	711
geslacht gewicht (kg)	86	75	85	79	128	88	66
karkas per zeug per jaar (kg)	1.401	1.580	1.687	1.346	2.302	1.842	1.346
<i>1997</i>							
afgeleverde vleesvarkens/zeug/jaar	16,5	21,2	20,2	17,0	18,9	21,0	20,5
gecorrigeerde groei (gr/dier/dag)	611	772	788	666	658	756	719
geslacht gewicht (kg)	89	76	84	79	128	89	67
karkas per zeug per jaar (kg)	1.461	1.610	1.706	1.346	2.414	1.858	1.376

¹ België, ² Denemarken, ³ Frankrijk, ⁴ Griekenland, ⁵ Italië, ⁶ Nederland, ⁷ Verenigd Koninkrijk

Tabel 2: Kostprijs, opbrengstprijs en dekkingspercentage

	B	DK	F	GR	I	NL	UK
<i>1996</i>							
kostprijs (f/kg karkas)	3,53	3,17	3,16	3,91	3,76	3,37	3,66
opbrengstprijs (f/kg karkas)	3,65	3,31	3,29	3,43	3,60	3,15	3,62
dekkingspercentage (%) ¹	103	104	104	88	96	94	99
<i>1997</i>							
kostprijs (f/kg karkas)	3,39	2,93	3,22	4,36	3,66	3,31	4,35
opbrengstprijs (f/kg karkas)	3,51	3,46	3,41	3,95	3,76	3,30	3,69
dekkingspercentage (%) ¹	104	118	106	91	103	100	85

¹ dekkingspercentage = (opbrengstprijs/kostprijs) x 100%